

PATENTNI SPIS BR. 5396.

Demag Aktiengesellschaft, Duisburg Nemačka.

Dizalica s električnim pogonom.

Prijava od 25. maja 1927.

Baži od 1. novembra 1927.

Pronalazak odnosi se na dizalicu novog sistema, koja može biti pričvršćena na način električnog kotura čvрсто, pokretno, okretno zavešena ili na pokretnim kolicima i t. sl. Dok se kod električnog kolotura upotrebljava bubenj, kao poganjajući organ za užeta, koji mora imati kod većih visina dizanja značnu dužinu, upotrebljava se prema pronalasku poganjajući koturi za pogon užeta.

Time se postiže znatno manje izvođenje dizalice. Način gradjenja je time uopće nezavisan od visine dizanja, pošto je ova odredjena samo dužinom užeta, koje je namotano oko obju poganjajućih kotura, dakle skoro neograničena. Takodje ne moraju biti dizalice proračunane i gradjene za odredjenu visinu dizanja, šta više, dovoljno je držati na slagalištu samo jedan model za svako opterećenje. Dalje ima novi način gradjenja tu prednost, da možemo obadva dole viseća kraja užeta snabdati srestvima za primanje tereta. Dok se skida teret sa gornjeg kraja užeta, može se već na drugom dole visećem kraju užeta zavesiti novi teret i obratno.

Raspori za vodjenje užeta mogu se po strani namesliti skoro preko polovine opsega plašta kutije, tako da se može uže takodje po strani, izvoditi skoro vodoravno iz kutije. To je zgodno n. pr. onda, ako se mora kod upotrebe dizalice za dizanje vreća preneti teret na niže ležećeg mesta na više ležeće mesto ili obratno, ili ako se kod upotrebe za dizanje kod gradjenja, krajevi užeta vode preko po strani namentešteni i uvestres smanjenoj nazivu 8
-obdane pogon za (S) učestu se ab amil

štenih okretnih valjaka, da se ih tako drži u šlo većem medusobnom odstojanju pošto su posude, koje se vešaju u tom slučaju, priličnih razmara.

Napinjanje neopterećenih krajeva užeta izaziva se sa kukom za opterećenje i eventualno dodatnim utegom. To ima istovremeno za preimutstvo, da se može uštediti krajni isključivač ili slična sigurnosna naprava. Nasedne li koji od krajeva užeta opterećenih kukom i utegom na tla, ili koju drugu podlogu, prestane trvanje izmedju užeta i poganjajućeg kotura i tret se ne drugom užetu ne diže dalje.

Da neopterećeno uže ne iskoči iz upravljačih žlebova poganjajućeg kotura, smeštena je stena kutije tesno uz koture, tako da služi za vodjenje užeta.

Poganjajući motor snabdeven je svršishodno sa jednom pomicnom kotvom, koja se samočinno zakoči. To se zbiva na taj način, da se na osovinu rotora, koja se nalazi pod aksijalnim pritiskom postavi kočioni konus. Ako se prekine struja, odmakne se rotor pomoću opruga i privede se u položaj kočenja, tako da teret ostane u svakom položaju viseti i ne može nastupali ne nameravano spuštanje tereta.

Umesto, da se puste krajevi užeta prosto dole viseli, mogu se pričvrstiti za kutiju i na njih se mogu zavesiti kolature za primanje tereta.

Daljna karakteristika može se videti iz sledećeg opisa i iz nacrta.

Fig. 1. predstavlja izdužni presek kroz novu dizalicu.

Fig. 2. predočuje: levo pogled spreda na kutiju, a desno presek kroz istu.

Fig. 3. prikazuje pogled kutije s preda sa postranim valjcima.

Fig. 4. prikazuje pogled sa strane dizalice, čija užeta su opremljena koloturima.

U kutiji -1- nalaze se namotaji -2- motora, a rotorova osovina -3- uležajena je kod 4a, na levoj strani u medjustenu -4- kutije za točkove -5-. Osovina nosi na prednjem kraju zubati točak -6-, koji zahvata u odgovarajuće ozubljenje zubatog točka -7-. Ovaj je vezan sa zubatim točkom -8- na osovinu -9-. Prednosno se izraduju obadva zubata točka -7- i -8- iz jednog komada. Točak -8- zahvata u oba točka -10- (fig. 2.), koji su vezani s poganjajućim koturom -11-. I ovde su po jedan zubati točak -10- i poganjajući kotur, sjeđinjeni u jednom livenom komadu. Preko poganjajućih kotura -11- je višestruko navijeno uže -12-, čija oba kraja su snabdeveni kukama za opterećenje -12-, koje je opterećeno utezima -12a-.

Kutija 5 oslanja se tako tesno uz poganjajuće koture, da je iskakanje užeta nemoguće. Naročito vodjenje užeta je nepotrebno.

Pošto uže istupa uvek na istom mestu iz kutije, mogu se vodeći raspori 15 napraviti vrlo uzani. S druge strane omogućuje ovaj način gradjenje, da se raspori sa strane protegne skoro do polovice oboda poganjajućih točkova, tako da se užeta mogu pod proizvoljnim uglom, pače i vodoravno izvoditi iz kutije.

Na rotorovoj osnovi motora 2 smeštena je kupa za kočenje 16. čija je suprotna kupa 17 obrazovana poklopcom 18 od kutije.

Motor je snabdevan sa pomičnom kotvom 2a, tako da se kotva, kad motor ostaje bez struje pomera pod dejstvom opruge 19 na desno i tako se koči.

Opruga se opire na prsten 19a, koji se naslanja na valjke 4b ležaja 4a. Radijalni ležaj se na taj način upotrebljava za istovremeno primanje srazmerno malog aksijalnog pritiska. Pošto je za široke terete potrebna veća udaljenost izmedju užeta, mogu se ova voditi preko postranih koturova 14, koji su uležajeni u krakovima 19 kutije (fig. 3).

Nova dizalica može se upotrebiti i kao koloturica. U takvom se slučaju, kao što to pokazuje fig. 4. krajevi užeta učvršćuju za kutiju 1 kod 20 ili na drugi zgodan način. Na obadva užeta zavešeni su koloturi 21. Daljni kolotur je radi jednostavnosti izostavljen iz sl. 4. Sa kukama dižu se dvostruki tereli ali samo sa polovičnom

brzinom, u poređenju sa dizalicom, sa slobodno visećim krajevima užeta.

Motor se na koji god poznati način uključuje ili isključuje sa poda, on pogoni oba kotura 11 istovremeno i jednolično. Uže, koje se namota oko oba kotura određuje se prema visini držanja. Pošto je svaki kraj snabdevan sa kukama za opterećenje, klješlima, ili sl., može se kod svakoga dizanja sa jedne strane užeta dizati teret, za koje vreme se drugi kraj spušta sam ili opterećen.

Da se osigura tačan i jednoličan pogon ovih poganjajućih kotura, mogu se ovi od motora pogoniti u vezi sa planetnim točkovima.

Patentni zahtevi.

1. Dizalica s električnim pogonom, koja se može učvrstiti na način električnog kolatura, čvrslo, pokretno i okrelno zavešena ili na kolicima, naznačena time, što je organ za pogon obrazovan od više kotura, oko kojih je bez naročitog učvršćenja omotano uže, čija obadva kraja slobodno vise na dole.

2. Dizalica prema zahtevu 1 naznačena time, da su oba kraja užeta opterećena prednosno sa srestvima za vešenje tereta (kuke 13, klješte).

3. Dizalica prema zahtevu 1 i 2 naznačena time, da se svaki od raspora 15 za vodjenje užeta, proteže skoro preko polovine opsega plašta kutije.

4. Dizalica prema zahtevima 1 do 3 naznačena time, što su poganjajući koturi (11) i točkovi za prenos smešteni u naročitoj sa svih strana zatvorenoj kutiji, koja se nastavlja na plašt (5) motora, čija je postrana stena (4) u smeru prema motoru snabdevena sa ležajem (4a) za motorom osovine (3).

5. Dizalica prema zahtevima 1 do 4 naznačena time, da se točkovi za prenos sastoje samo iz dva prevoda, od kojih je jedan sastavljen od zupčanika 7 sa unutarnjim ozubljenjem i zupčanikom (6) a drugi od zupčanika 8, koji je sliven sa zupčanikom (7) sa unutarnjim ozubljenjem i s poganjajućim koturima (11), koji su ujedno spojeni sa zupčanikom (10) na poganjajućim osovinama.

6. Dizalica prema zahtevu 1 do 5 naznačena time, što je snabdevena postranim koturima 14 za premeštanje, s kojima se povećava razmak izmedju užeta.

7. Dizalica prema zahtevu 1 naznačena time da je unutrašnja stena (5) plašt tako tesno smeštena uz omot poganjajućeg kotura, da služi kao vodjica za uže.

8. Dizalica prema zahtevu 1 naznačena time, da je motor (2) za pogon, snabde-

ven pomičnom kotvom (2a) na čijoj oso-
vini sedi kočioni kotur (16) koji je opru-
gom (19) potiskivan u suprotni kočioni
kotur (17), koji je obrazovan u poklopcu
(18) motornog plašta odnosno štita, u slu-
čaju da motor ostane bez struje.

9. Dizalica prema zahtevu 1 naznačena
time, da opruga (19) koja služi za pomič-
nu kotvu, naleže na prsten (19a), koji se

naslanja na valjke (4b) radialnog ležaja
(4a) koji se time upotrebljava za primanje
aksialnog pritiska.

10. Dizalice prema zahtevu 1, nazna-
čena time, da su krajevi užeta (20) učvrš-
ćeni na dizalici (1), a na užeta su zave-
šeni koloturi (21) sa srestvima za nošenje
tereta (13).

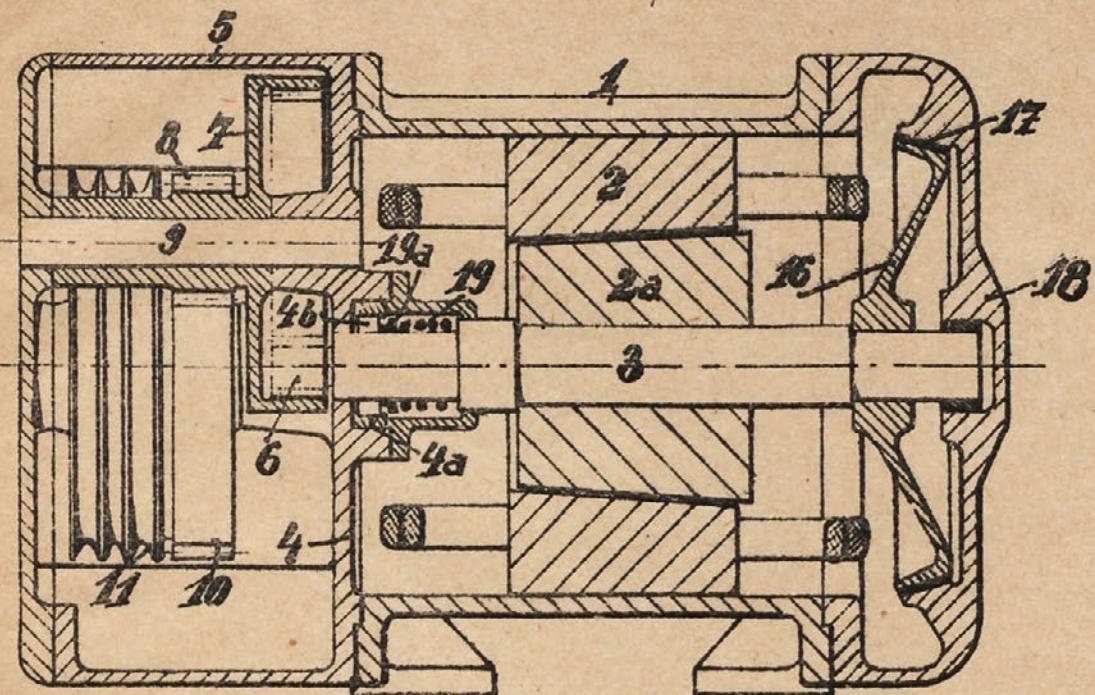

Fig. 1.

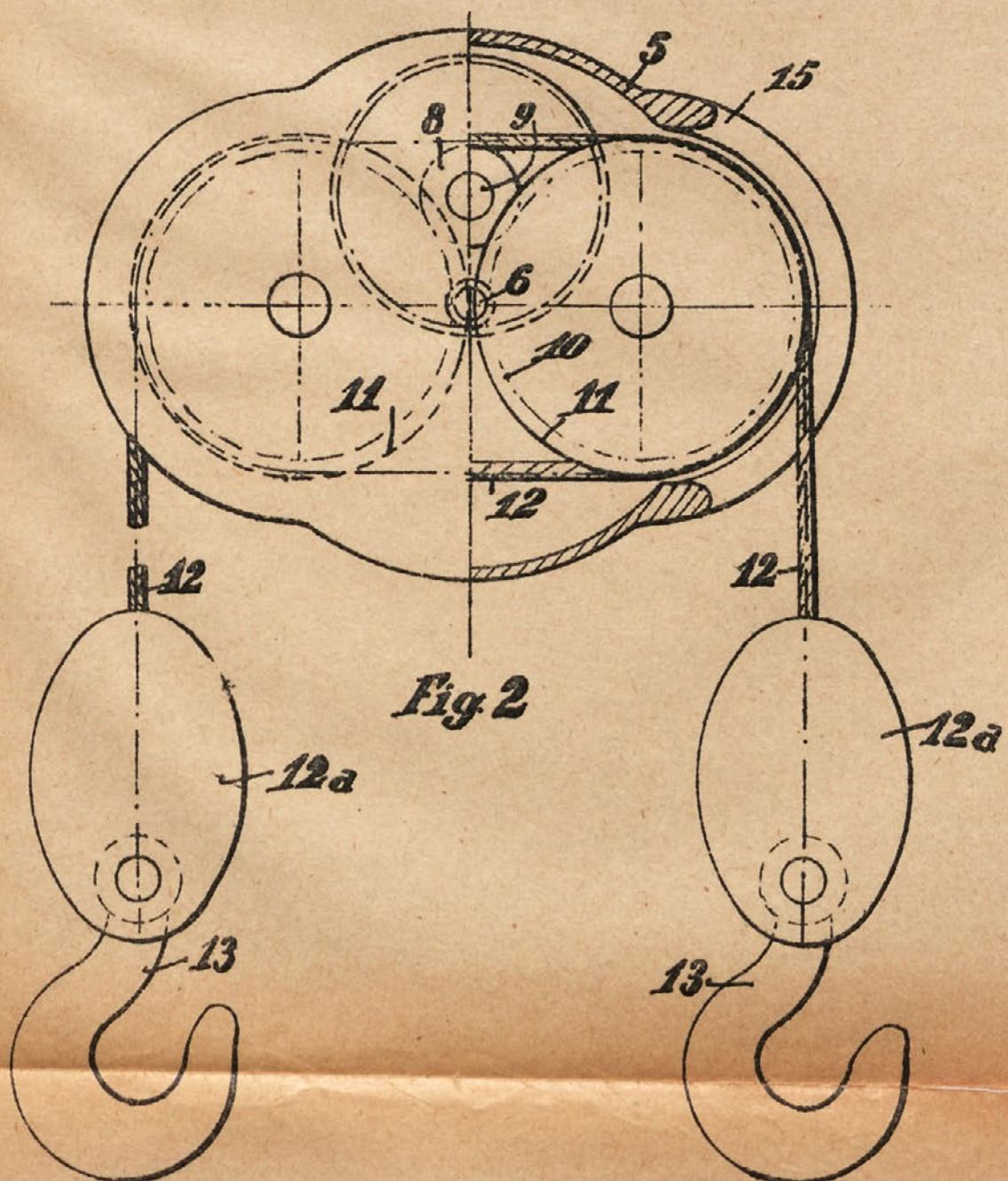
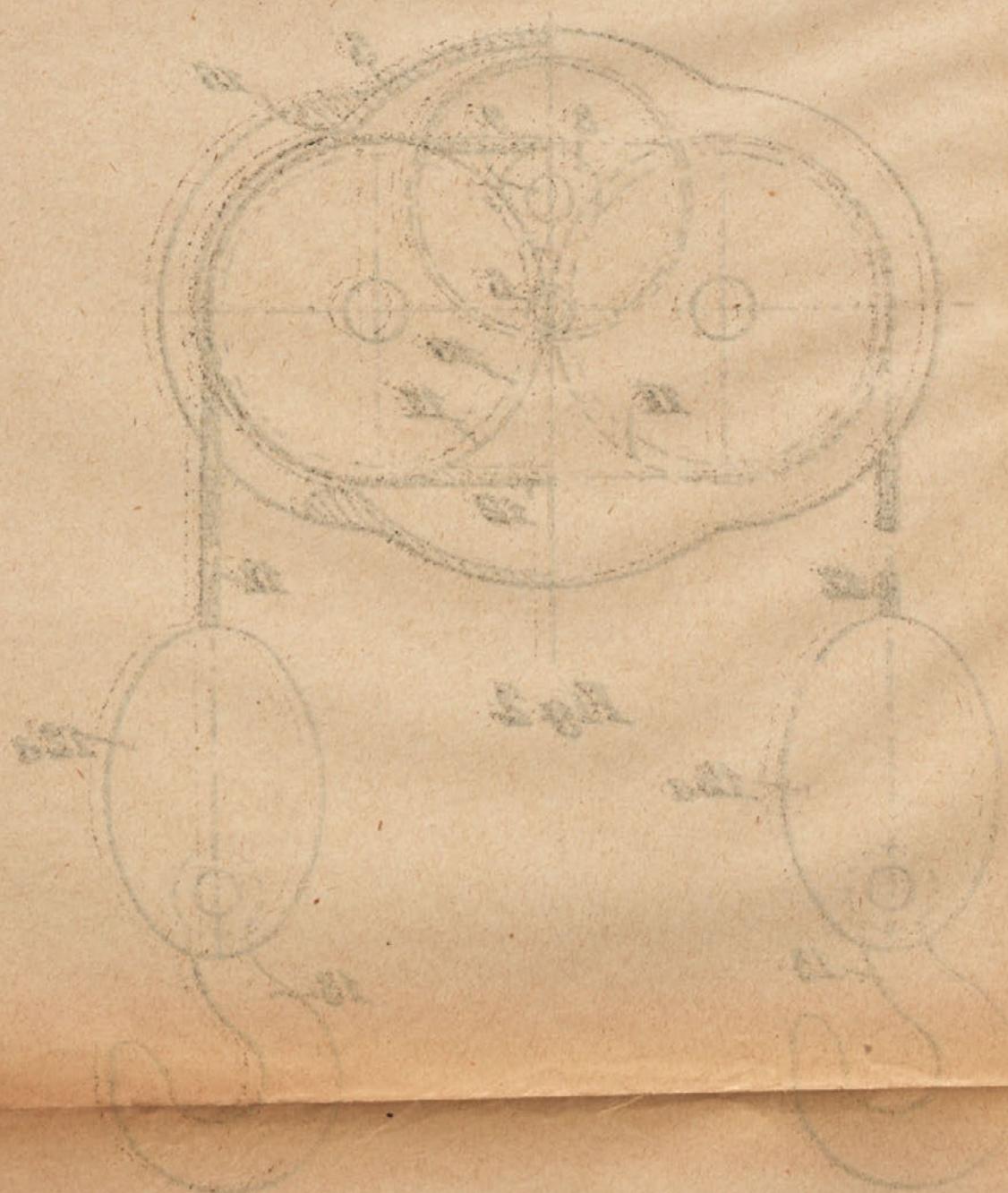
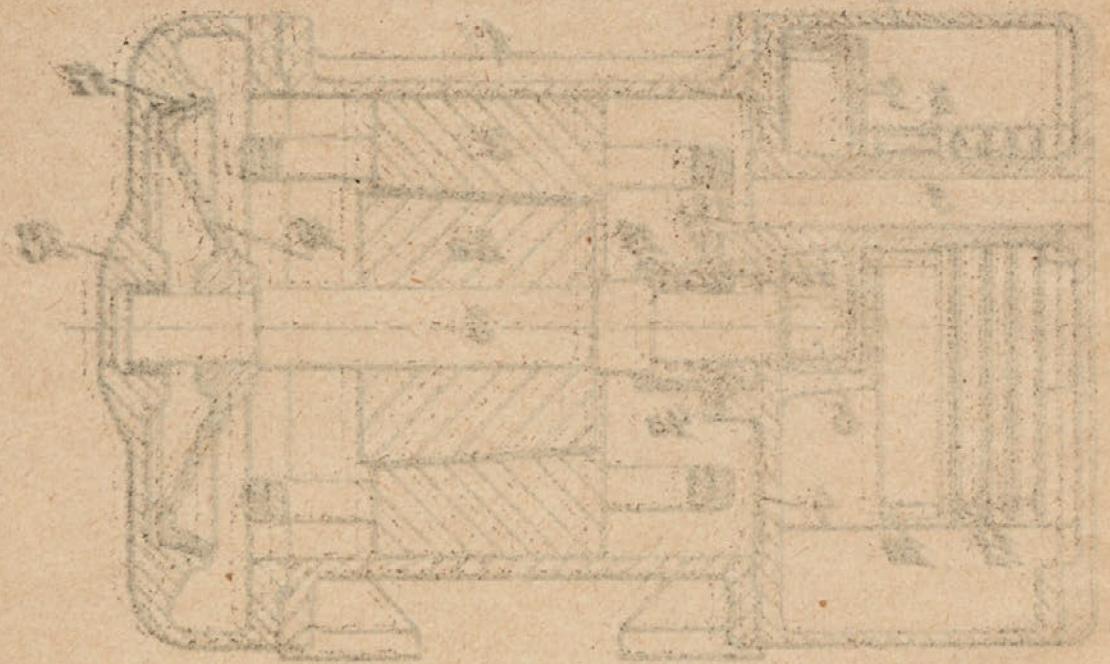

Fig. 2

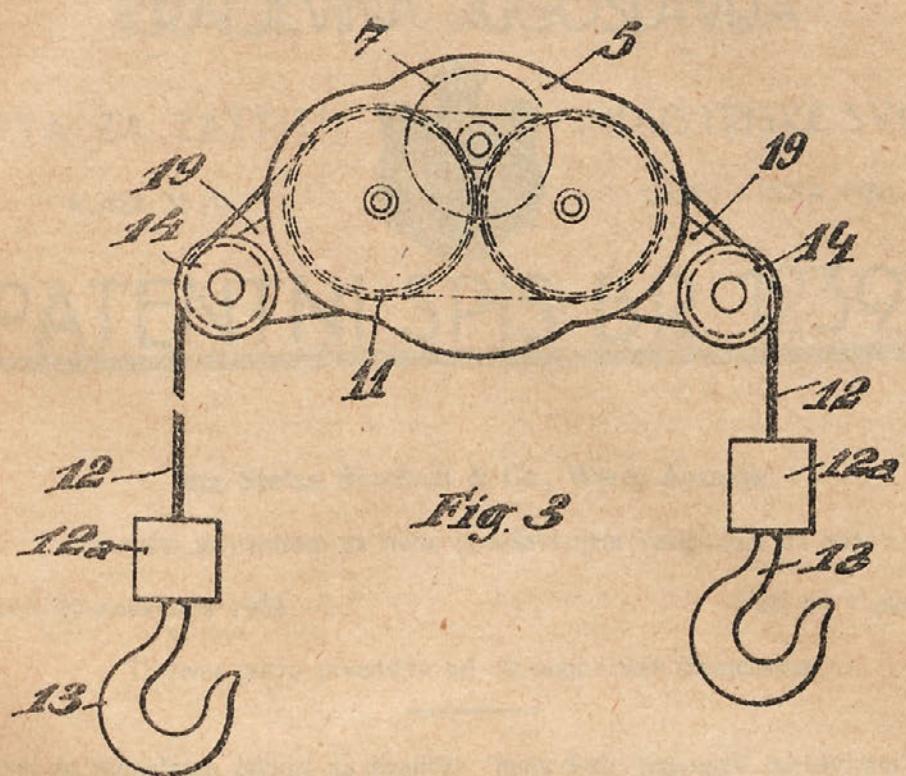

Fig. 3

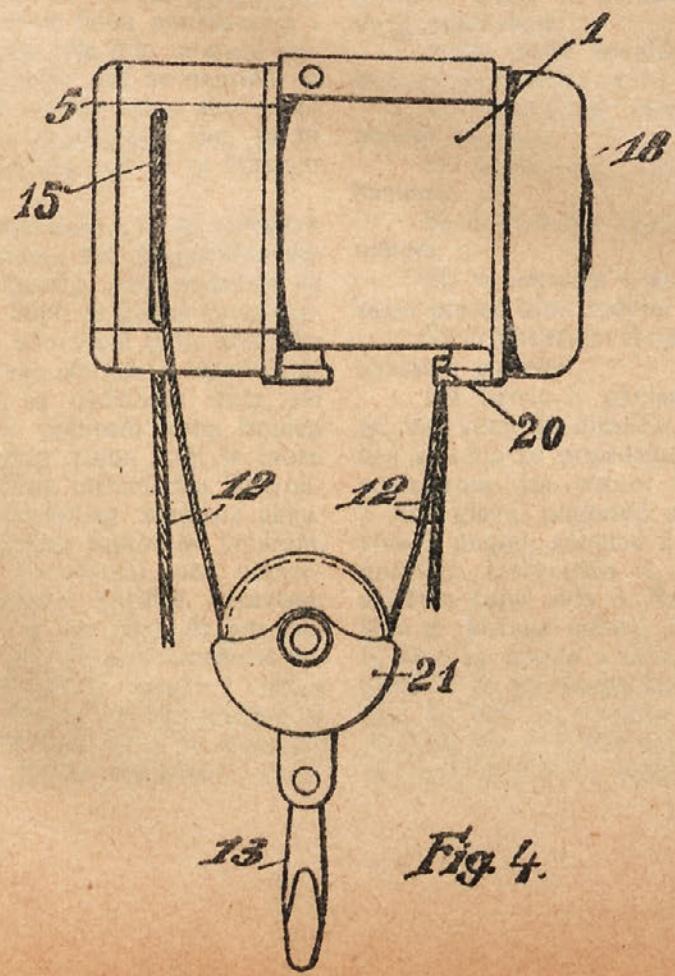

Fig. 4.

